

Sygn. akt I PK 193/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa J. K. K.
przeciwko W. Z. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą "L." w O.
o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 kwietnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w O.
z dnia 7 marca 2016 r., sygn. akt IV Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanej na rzecz powódki tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 marca 2016 r., IV Pa (...), Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. po rozpoznaniu sprawy z powództwa J. K. K. przeciwko W. Z. o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę, na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 26 października 2015 r., IV P (...)) zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w całości i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 23.595 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę oraz 2) orzekł o kosztach procesu za obie instancje.

Od wyroku Sądu drugiej instancji pozwana wniosła skargę kasacyjną, w której zarzuciła naruszenie art. 30 § 4 w związku z art. 45 § 1 k.p. oraz art. 323, art. 225 i art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. W ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pozwana wywiodła, że w sprawie doszło do nieważności postępowania apelacyjnego, spowodowanej naruszeniem art. 323 k.p.c., polegającego na wydaniu wyroku "przez skład sądu, przed którym nie odbyła się ostatnia rozprawa, albowiem nowy skład sądu nie przeprowadził żadnych czynności, jedynie czynności pozorne, a nie rzeczywistą rozprawę". Ponadto, zdaniem pozwanej, skarga jest oczywiście uzasadniona, bo Sąd Okręgowy, mimo wydania orzeczenia reformatoryjnego, w zasadzie nie poczynił żadnych własnych ustaleń faktycznych ani nie wskazał dowodów, które uznał za wiarygodne, a rozważania Sądu odwoławczego przeprowadzone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku uniemożliwiają dokonanie skutecznej kontroli kasacyjnej. Jednocześnie - w ocenie skarżącej - Sąd Okręgowy błędnie przyjął, że w przypadku likwidacji jedyne stanowiska kierowniczego piastowanego przez powódkę w zakładzie pracy prowadzonym przez pozwanego pracodawcę, obowiązkiem pozwanej było wskazanie powódce kryterium doboru jej do zwolnienia. W tym przypadku wystarczało, aby pozwana w oświadczeniu wypowiadającym powódce umowę o pracę powołała się jedynie na likwidację kierowniczego stanowiska pracy, co było okolicznością bezsporną i uznaną przez Sądy obu instancji za udowodnioną. Pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie Sądowi Okręgowemu sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie apelacji powódki od wyroku Sądu pierwszej instancji, a także o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania odwoławczego i kasacyjnego oraz orzeczenie o zwrocie świadczenia, które pozwana spełniła na rzecz powódki.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, względnie o jej oddalenie, a w obu przypadkach o zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Pozwana uważa, że jej skarga powinna zostać rozpoznana przede wszystkim z tej przyczyny, że w sprawie zachodzi nieważność postępowania apelacyjnego spowodowana naruszeniem przez Sąd Okręgowy zasady bezpośredniości wyrażonej w art. 323 k.p.c. Tego poglądu Sąd Najwyższy jednak nie podziela, wobec czego wskazana okoliczność nie może usprawiedliwiać potrzeby rozpoznania skargi.

Z akt sprawy wynika, że w dniu 15 lutego 2016 r. Sąd odwoławczy w składzie: SSO B. U. W., SSO B. K. i SSR del. A. M. zamknął rozprawę apelacyjną i odroczył ogłoszenie wyroku do dnia 22 lutego 2016 r., o czym powiadomił obecne strony. Jednak podczas posiedzenia jawnego w dniu 22 lutego 2016 r. Sąd Okręgowy w składzie jednoosobowym (w osobie SSO B. U. W.) nie ogłosił orzeczenia, ale postanowił zamkniętą rozprawę otworzyć na nowo i wyznaczyć jej termin na dzień 7 marca 2016 r. Tego dnia odbyła się rozprawa przed Sądem odwoławczym w składzie: SSO T. M., SSO B. K. i SSR del. A. M., w trakcie której pełnomocnicy obu stron przedstawili swoje stanowiska w sprawie, a po zamknięciu rozprawy i odbyciu narady Sąd Okręgowy ogłosił wyrok, od którego została wniesiona przedmiotowa skarga. Sekwencja opisanych czynności procesowych nie daje podstaw do przyjęcia, że postępowanie apelacyjne jest dotknięte nieważnością. W szczególności warto podkreślić, że przy wydaniu (w składzie trzyosobowym, a więc zgodnym z ustawą) wyroku zaskarżonego skargą nie doszło do naruszenia art. 323 k.p.c., bo orzeczenie Sądu Okręgowego zostało wydane przez sędziów, przed którymi odbyła się rozprawa poprzedzająca bezpośrednio wydanie wyroku (7 marca 2016 r.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że uchybienie co do formy otworzenia na nowo zamkniętej rozprawy, nie pozbawia znaczenia rozprawy następnie na nowo przeprowadzonej, bo dla zastosowania art. 323 k.p.c. przedmiotowe uchybienie pozostaje bez znaczenia, jeśli wyrok został wydany przez sąd w składzie, który przeprowadził rozprawę bezpośrednio poprzedzającą wydanie wyroku (por. postanowienie z dnia 7 maja 2008 r., II PZP

7/08, OSNP 2009 nr 17-18, poz. 231; LEX nr 437205 oraz uzasadnienie wyroku z dnia 9 czerwca 2016 r., III PK 134/15, LEX nr 2109478).

Nawet gdyby otwarcie na nowo rozprawy odwoławczej, do czego doszło w dniu 22 lutego 2016 r., zostało potraktowane w kategoriach "zwykłego" uchybienia procesowego (z tej przyczyny, że opisana czynność została dokonana przez Sąd Okręgowy w składzie jednoosobowym zamiast trzyosobowym), to takie naruszenie mogłoby stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną tylko wtedy, gdyby strona skarżąca - stosownie do art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. - wykazała, że mogło ono mieć istotny wpływ na wynik sprawy (na treść rozstrzygnięcia). Tymczasem pozwana nie przedstawiła żadnych wywodów w tym zakresie, a także nie zgłosiła zarzutu naruszenia art. 326 k.p.c. (oraz ewentualnie art. 377 k.p.c.) i powołała się tylko na obrazę art. 225 k.p.c. Tak więc uchybienia proceduralne, jakich - w ocenie pozwanej - miał dopuścić się Sąd Okręgowy, w żadnym wypadku nie mogą świadczyć o oczywistej zasadności skargi.

Z analogicznych względów nie sposób uznać skargi za "oczywiście uzasadnioną" również w kontekście domniemywanego przez skarżącą istotnego naruszenia przepisów prawa materialnego. W tym zakresie pozwana skonstruowała skargę kasacyjną, opierając ją na zarzucie obrazy art. 30 § 4 w związku z art. 45 § 1 k.p. Tymczasem materialnoprawną podstawę rozstrzygnięcia zaskarżonego wyroku w gruncie rzeczy stanowił art. 183² k.p., który pozwana zupełnie pominęła przy konstruowaniu podstaw kasacyjnych. W tej sytuacji zaskarżone orzeczenie Sądu drugiej instancji nie jest dotknięte brakami widocznymi "na pierwszy rzut oka", bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 i z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107).

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. i orzekł o kosztach postępowania zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

l.n